

Regeling van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, van,
nr. IENM/BSK-, tot wijziging van de Vrijstellingsregeling plantenresten
De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,

**HOOFDDIRECTIE
BESTUURLIJKE EN
JURIDISCHE ZAKEN**

Gelet op artikel 2, eerste lid, onderdeel d, van het Besluit vrijstellingen
stortverbod buiten inrichtingen;

BESLUIT:

Artikel I

De Vrijstellingsregeling plantenresten wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel a komt te luiden:

a. bermmaaisel: natuurlijk materiaal van in hoofdzaak plantaardige herkomst dat vrijkomt bij het maaien van grazige kruidenvegetaties, groeiend op wegbermen, langs of in watergangen en op waterkeringen en dat niet één of meer van de gevaarlijke eigenschappen als bedoeld in bijlage III bij de kaderrichtlijn afvalstoffen bezit,.

2. Onderdeel c komt te luiden:

c. landbouw- en bosbouw materiaal: natuurlijk materiaal van in hoofdzaak plantaardige herkomst, afkomstig uit de landbouw of bosbouw, dat niet één of meer van de gevaarlijke eigenschappen als bedoeld in bijlage III bij de kaderrichtlijn afvalstoffen bezit,.

3. Onder vervanging van de punt aan het eind van onderdeel d door een komma, wordt een onderdeel toegevoegd luidende:

e. heideplagsel en maaisel: natuurlijk materiaal van in hoofdzaak plantaardige herkomst, afkomstig uit een natuurgebied, dat niet één of meer van de gevaarlijke eigenschappen, bedoeld in bijlage III bij de kaderrichtlijn afvalstoffen, bezit.

B

Na artikel 1 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 1a

Deze regeling berust op artikel 2, eerste lid, onderdeel d, van het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen.

C

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef wordt "artikel 2, eerste lid, onder g," vervangen door: artikel 2, eerste lid, onderdeel d,.

2. Onderdeel b komt te luiden:

b. landbouw- en bosbouw materiaal dat op of in de bodem wordt gebracht op de plaats of in de directe nabijheid waarvan dit is vrijgekomen, onder de voorwaarden die zijn gesteld in artikel 4 in samenhang met artikel 3,.

D

Artikel 3, onderdeel a, onder 3, komt te luiden:

3°. in gevallen waarin het aangrenzende perceel niet geschikt is: op een ander perceel, dat ligt binnen een afstand van maximaal vijf kilometer van de plaats van waar het bermmaaisel is vrijgekomen,.

E

Artikel 4 komt te luiden:

Artikel 4

Artikel 3 is van overeenkomstige toepassing op het op of in de bodem brengen van landbouw- en bosbouw materiaal, als bedoeld in artikel 2, onderdeel b.

F

In artikel 5, onderdeel a, onder 2°, wordt "één kilometer" vervangen door: vijf kilometer.

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2018.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

S. Van Veldhoven-Van der Meer

TOELICHTING

Inleiding

Deze regeling wijzigt de Vrijstellingsregeling plantenresten. De wijziging omvat een uitbreiding van de categorieën plantenresten die zijn vrijgesteld van het stortverbod buiten inrichtingen. De wijziging omvat tevens een aanpassing van de toepassingsvoorwaarden van de vrijgestelde categorieën plantenresten.

Aanleiding

Als gevolg van de inwerkingtreding van artikel I, onderdeel E, onder 1, van de Wet van 9 juli 2014 tot wijziging van de Wet milieubeheer en van de wet van 28 maart 2013 tot wijziging van de Crisis- en herstelwet en diverse andere wetten in verband met het permanent maken van de Crisis- en herstelwet en het aanbrengen van enkele verbeteringen op het terrein van het omgevingsrecht (Stb. 2013, 144) in verband met het doorvoeren van enkele noodzakelijke reparaties en andere kleine wijzigingen (Stb. 2014, 302) (hierna: wijzigingswet), gaat het stortverbod buiten inrichtingen van artikel 10.2 van de Wet milieubeheer in volle omvang gelden. Ook voor stoffen, preparaten en voorwerpen die hiervan tot dat moment op grond van artikel 10.1a Wet milieubeheer waren vrijgesteld. Deze algemene vrijstelling was ontleend aan artikel 2 van de Kaderrichtlijn afvalstoffen, EG/2008/98 (hierna: Kra). Bij de implementatie van de Kra was artikel 2 Kra zodanig omgezet dat hoofdstuk 10 (afvalstoffen) van de Wet milieubeheer in zijn geheel niet van toepassing was op de uitzonderingen in artikel 2 van de Kra. Door de wijzigingswet wordt, uit oogpunt van bescherming van het milieu, deze algemene vrijstelling weer ongedaan gemaakt en is een aantal bepalingen uit hoofdstuk 10, waaronder het stortverbod van artikel 10.2 Wet milieubeheer, weer van toepassing op de uitgezonderde stromen in artikel 2 Kra. Blijkens de toelichting bij de wijzigingswet is het niet gewenst dat het stortverbod uit artikel 10.2 Wet milieubeheer in volle omvang gaat gelden voor stoffen bedoeld in artikel 10.1a, eerste lid, onderdeel f, van de Wet milieubeheer, omdat die afvalstoffen onder de in die bepaling genoemde omstandigheden wel op of in de bodem gebracht moeten kunnen worden. Daarmee wordt bedoeld op niet-gevaarlijk landbouw- en bosbouw materiaal dat wordt gebruikt in de land- of bosbouw.

Aanleiding voor deze regeling is voorts de wens van andere overheden en de sector om de afstand waarbinnen de in de Vrijstellingsregeling plantenresten opgenomen stromen kunnen worden afgezet, te verruimen.

Uitbreiding vrijstelling

De in de Vrijstellingsregeling plantenresten opgenomen categorieën plantenresten die zijn vrijgesteld van het stortverbod van artikel 10.2 Wet milieubeheer worden met deze regeling uitgebreid met de categorie landbouw- en bosbouw materiaal. Dit is in lijn met de uitzonderingspositie van dit materiaal in artikel 2, eerste lid, onderdeel f, van de Kra. Het gaat hierbij om natuurlijk materiaal dat wordt gebruikt in de land- of bosbouw en dat geen van de in bijlage III bij de Kra bedoelde gevaarlijke eigenschappen bezit. Dit materiaal mag, onder de in artikel 3 van de Vrijstellingsregeling plantenresten opgenomen voorwaarden, buiten een inrichting op of in de bodem worden gebracht.

Met de uitbreiding van de vrijstelling van het stortverbod met natuurlijk, niet gevaarlijk landbouw- en bosbouw materiaal kan de bestaande vrijstelling voor

oogstrestanten komen te vervallen. Deze stroom valt immers binnen de vrijstelling voor landbouw- en bosbouw materiaal.

Aanpassing toepassingsvoorwaarden

Met het oog op een evenwichtige wijze van toepassen van het materiaal dat op grond van de Vrijstellingsregeling plantenresten op of in de bodem gebracht mag worden, is er voor gekozen om de afstand waarbinnen dit materiaal op of in de bodem mag worden gebracht, uit te breiden van één naar vijf kilometer. In de praktijk bleek een toepassing binnen een straal van één kilometer vanaf het perceel van waar het materiaal was vrijgekomen, niet functioneel te zijn. De reden hiervoor is dat de grond waar het materiaal van vrijkomt, veelal niet gebaat is bij het op of in de bodem brengen van dat materiaal. Dit terwijl de toepassing van het materiaal binnen een ruimere straal veelal wél functioneel is, vanwege het feit dat de kwaliteit van verder gelegen gronden vaak armer is en deze door de toepassing van het materiaal wordt verbeterd doordat de hoeveelheid organische stof in de bodem toeneemt.

De verruiming van de afstandsgrens is een wens van zowel Rijkswaterstaat en de waterschappen als organisaties uit het veld zoals LTO en een aantal individuele akker- en tuinbouwbedrijven. Een waterschap heeft na toestemming van het bevoegd gezag in de afgelopen jaren al een pilot gedraaid met het op deze wijze toepassen van het materiaal. Hierbij werd een straal van 5 km aangehouden. De ervaringen waren positief. Zo is gebleken dat het toenemende gehalte aan organische stof in de bovenste laag van de bodem de structuur ervan verbetert met als gevolg dat water beter wordt vastgehouden. Daardoor is minder snel beregening nodig en ontstaat mogelijk een positief effect op de waterhuishouding.

Verruiming van de afstandsgrens zal ertoe leiden dat het vrijgekomen materiaal over een grotere afstand zal worden verspreid. De verwachting bestaat niet – zo blijkt ook uit informatie van de Waterschappen – dat er in zijn totaliteit meer materiaal op het land wordt gebracht.

Met het oog op nieuwe vormen van circulair terreinbeheer is al enige tijd overleg gaande tussen genoemde overheden en de sector. Het verruimen van de afstandsgrens met 10 km is één van de gedeelde wensen binnen de genoemde sector. Met de uitbreiding van de afstandseis ontstaat er ruimte voor de sector om nieuwe vormen van circulair terreinbeheer te verkennen, waarvan het onderbrengen van groenstromen er één is. De verruiming van de afstandsgrens middels deze wijzigingsregeling is echter beperkt tot 5 kilometer. Dit in de eerste plaats om de handhaafbaarheid van de regeling beheersbaar te houden. Verder blijft met een uitbreiding tot 5 kilometer het oorspronkelijke idee van verwerking in een kleine kringloop bestaan. Tenslotte kan met deze beperkte uitbreiding voldoende zicht blijven op verwerking van reststromen conform een goede landbouwpraktijk.

Voor waterschappen, wegbeheerders en beheerders van natuurgebieden zal de verruiming van de afstandsgrens leiden tot een lastenverlichting. Zij mogen het bermmaaisel en heideplagsel en maaisel uit natuurgebieden op grotere afstand afzetten. Voorheen werd het materiaal dat niet binnen een straal van één

kilometer kon worden afgezet, tegen kosten afgegeven aan composteerders of afvalverwerkingsinrichtingen.

Consultatie

Een concept van deze regeling is voor het inbrengen van zienswijzen van (datum) tot (datum) in de internetconsultatie gebracht. In dat verband zijn de volgende zienswijzen ingebracht:.....

Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel A

Met dit onderdeel worden in artikel 1 van het Vrijstellingsregeling plantenresten begripsomschrijvingen opgenomen voor landbouw- en bosbouw materiaal en voor heideplagsel en maaisel. De begripsomschrijving voor bermmaaisel is aangepast. Teneinde te benadrukken dat het bij alle categorieën plantenresten waarop de Vrijstellingsregeling plantenresten betrekking heeft, steeds om niet gevaarlijk materiaal gaat, is, in aansluiting op de omschrijving van het begrip gevaarlijke afvalstof in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer, aangegeven dat het materiaal niet één of meer van de gevaarlijke eigenschappen als bedoeld in bijlage III bij de Kra mag bezitten.

De reeds bestaande omschrijving van het begrip bermmaaisel is verder aangepast door het woordje 'organisch' te vervangen door 'natuurlijk' zodat deze omschrijving voor wat betreft de aard van het materiaal aansluit bij de omschrijvingen voor landbouw- en bosbouw materiaal en heideplagsel en maaisel. In de omschrijvingen van zowel bermmaaisel als van landbouw- en bosbouw materiaal en van heideplagsel en maaisel gaat het om materiaal van in hoofdzaak plantaardige herkomst. De uitdrukking 'in hoofdzaak' heeft te maken met het feit dat bij al deze materialen, in zeer beperkte mate, grind en zand aanwezig kunnen zijn. Het gaat hier om niet meer dan een inherente vervuiling.

Artikel I, onderdeel B

Met dit onderdeel wordt in artikel 1a (nieuw) een verwijzing naar de correcte grondslag voor de Vrijstellingsregeling plantenresten toegevoegd. In het opschrift van de Vrijstellingsregeling plantenresten werd aangegeven dat de regeling zijn grondslag vindt in artikel 2, eerste lid, onderdelen g en h, van het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen. Deze grondslag is echter niet meer correct. Als gevolg van diverse wijzingen van het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen bevindt de grondslag voor de Vrijstellingsregeling plantenresten zich nu in artikel 2, eerste lid, onderdeel d, van het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen.

Artikel I, onderdeel C

Dit onderdeel wijzigt in artikel 2 van de Vrijstellingsregeling plantenresten allereerst de inmiddels verouderde verwijzing naar de grondslag voor het aanwijzen van categorieën plantenresten die zijn vrijgesteld van het stortverbod buiten inrichtingen. De correcte grondslag is artikel 2, eerste lid, onderdeel d, van het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen.

Verder wordt met dit artikel de categorie oogstrestanten vervangen door de categorie landbouw- en bosbouw materiaal. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan de in de toelichting bij de wijzigingswet opgenomen wens dat het stortverbod

uit artikel 10.2 Wet milieubeheer niet in volle omvang gaat gelden voor stoffen bedoeld in onderdeel f van het eerste lid van artikel 10.1a Wet milieubeheer. Als gevolg van het opnemen van de categorie landbouw- en bosbouw materiaal in artikel 2 van de Vrijstellingsregeling plantenresten, blijft het na inwerkingtreding van de wijzigingswet mogelijk om niet-gevaarlijk landbouw- en bosbouw materiaal, dat wordt gebruikt in de land- of bosbouw, buiten een inrichting op of in de bodem te brengen. Aan het op of in de bodem brengen van dit materiaal worden in artikel 4 in samenhang met artikel 3 voorwaarden gesteld. Dit zijn dezelfde voorwaarden als die gesteld worden aan het op of in de bodem brengen van bermmaaisel.

Artikel I, onderdeel D

De verruiming van de afstandsgrens van één naar vijf kilometer in artikel 3 van de Vrijstellingsregeling plantenresten maakt het mogelijk dat maaisel van vegetaties op wegbermen, langs of in watergangen en waterkeringen op percelen maximaal vijf kilometer verwijderd van waar het bermmaaisel is vrijgekomen op of in de bodem wordt gebracht. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan de wens van waterschappen en wegbeheerders. Zie verder het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel I, onderdeel E

Voor het gebruik van landbouw- en bosbouw materiaal op of in de bodem buiten inrichtingen op grond van artikel 2 van de Vrijstellingsregeling plantenresten gelden dezelfde voorwaarden als aan het gebruik van bermmaaisel. Korthedshalve is daarom artikel 3 van overeenkomstige toepassing verklaard. Als gevolg hiervan moet (ook) land- en bosbouw materiaal schoon en onverdacht zijn alvorens het op of in de bodem wordt gebracht, zoals bedoeld in artikel 3, onderdeel b, van de Vrijstellingsregeling plantenresten. Dit om te voorkomen dat er op basis van deze vrijstelling, bijvoorbeeld afgekeurde poot aardappelen besmet met schimmels op of in de bodem worden gebracht.

Artikel I, onderdeel F

In lijn met de verruiming van de afstandsgrens voor bermmaaisel in artikel 3, die gelet op artikel 4 ook voor landbouw en bosbouw materiaal geldt, wordt ook voor het gebruik van heideplagsel en maaisel dat vrijkomt binnen een natuurgebied, de afstandsgrens voor het op of in de bodem brengen in artikel 5 verruimd naar vijf kilometer. Dit biedt de mogelijkheid voor beheerders van natuurgebieden om dit materiaal maximaal vijf kilometer van het natuurgebied waar het heideplagsel en maaisel is vrijgekomen op of in de bodem te brengen.

Artikel II

Deze regeling zal tegelijkertijd in werking treden als artikel I, onderdeel E, onder 1, van de wijzigingswet.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

S. van Veldhoven - Van der Meer